

ממצאי מעקב

בית חולים פוריה

דו"ח שנתי 19, עמ' 183

קבלה של חולים ושחרורם. הרישומים בדבר קביעת התור לניתוחים לא־דחופים לא היו מלאים ולא אפשרו לעמוד על השינויים, שנעשו בתאריכים, שנקבעו לניתוח החולים, ועל סיבת הדחייה בכל מקרה. בדצמבר 1968 הודיע משרד הבריאות, שהוא מעבד הנחיות כלליות לקביעת תור לניתוח.

לא חל שינוי בדרכי הרישום לקביעת התור לניתוחים בבית החולים, ומשרד הבריאות לא נתן עדיין הנחיות כלליות בתחום זה.

בבית החולים נמצאו חפצי ערך, שרובם הופקדו על ידי חולים עוד ב־1960, ובית החולים לא נקט צעדים, כדי להחזירם לבעליהם או ליורשיהם.

לא חל שינוי במצב.

המחלקה הכירורגית פיגרה בהכנת גליונות סיכום מחלה של חולים, שהיו בטיפול. נמצאו גם תעודות על תוצאות של בדיקות מעבדתיות ובדיקות רנטגן של חולים, שאושפזו בשנים קודמות, שלא הועברו לתיק בארכיון הרפואי. חלק מהתעודות לא נשאו סימני זיהוי, הדרושים לאיתור תיקו האישי של החולה.

הפיגור בהכנת גליונות סיכום מחלה חוסל, והתעודות הועברו לארכיון הרפואי.

כל מרפאה מנהלת כרטסת נפרדת; לחולה, שהיה בטיפולן של כמה מרפאות, נפתח אותו מספר כרטיסים אישיים, ולא תיק רפואי אחד, שבו ירוכזו כל המסמכים והפרטים על הטיפול, שניתן לו במרפאות השונות, כמקובל בכמה בתי חולים אחרים.

לא חל שינוי במצב.

גביית דמי אשפוז. בבית החולים הצטברו חובות אשפוז בסך 177,000 ל"י בקירוב מחולים פרטיים, שעזבו את בית החולים בשנים 1965—1967, ולא ננקטו צעדים מספיקים לשם גבייתם.

חל שיפור ניכר בגביית חובות דמי אשפוז מהשנים 1965—1967. עד אמצע דצמבר 1969 נגבה סך של 41,489 ל"י, והטיפול בחובות בסך של 94,437 ל"י הועבר לפרקליטות המדינה.

ציוד רפואי ותרופות. ספירת המלאי האחרונה של הציוד הרפואי בבית החולים נערכה במאי 1964, ואף זו לא במחלקותיו אלא במחסן בלבד. מאז הספירה האחרונה לא נרשם בכרטסת המלאי הציוד הרפואי, שנתקבל ושהועבר לשימושן של המחלקות.

הליקויים לא תוקנו.

הרישומים על השימוש בסמים מסוכנים בבית המרקחת היו לקויים. רופאי המחלקות לא נהגו
לאשר בחתימתם את הרישום על תנועת הסמים, שנוהל על ידי האחיות.

**בבית המרקחת הונהג רישום נאות, אולם הרופאים אינם מאשרים את רישומי
האחיות על השימוש בסמים במחלקות.**

תנאי עבודה. תמורת הדיור בדירות השירות שילמו העובדים שכר דירה בשיעור שהיה בתוקף
רק עד ינואר 1956.

**העובדים משלמים שכר דירה בשיעור, שנקבע על ידי וועדת הדיור המחוזית. שיעור
זה הוא בתוקף מאפריל 1968.**

בנק הדם. בית החולים לא ניהל כל רישומים על פעולות בנק הדם, אף לא על פעולות בסיסיות,
כגון קבלת דם ממגן דוד אדום או מתורמים והעברת דם למחלקות.

**בית החולים הנהיג רישומים על פעולות בנק הדם, לרבות רישום העברת המחאות
דם לתחנת מגן דוד אדום.**

בבית החולים נוהל בנק הדם על ידי עובד מעבדה מוסמך, אף כי חסרה לו ההכשרה האקדמאית
הנדרשת למילוי התפקיד.

באפריל 1969 נתמנה רופא כמנהל בנק הדם.

עובד הועסק כמה שנים כעובד בשכר בתחנת מגן דוד אדום בטבריה, שלא בידיעת הנהלת משרד
הבריאות ובלי אישור מטעם נציבות שירות המדינה. עובד זה סיפק לבית החולים מנות דם,
מטעם מגן דוד אדום ובמקרים רבים אישר מטעם בית החולים את קבלת הדם, שהוא עצמו שלח
מתחנת מגן דוד אדום.

**בסוף אוקטובר 1969 הפסיק עובד המעבדה המועסק בבנק הדם של בית החולים
לעבוד בתחנת מגן דוד אדום בטבריה.**

הפיקוח על סמים נרקוטיים בבתי חולים ממשלתיים

דו"ח שנתי 18, עמ' 179

הרוקח באחד מבתי החולים הגדולים נהג לרשום בפנקס הסמים רק אחת לשנה את הסך הכולל
של הסמים שנתקבלו.

הליקוי תוקן, והרוקח רושם קבלת הסמים לבית המרקחת מדי יום ביומו.

משרד הבריאות השאיר בידי בתי החולים את הבחירה בין שיטה של רישום תנועת הסמים
בטופס לבין רישומו בספר, בלי שעמד על כך, שלפי הטופס דרושה חתימת האחיות האחראיות
במשמרת על קבלת מלאי הסמים מהאחראית למשמרת, שסיימה את עבודתה; חתימה זו אינה

נדרשת בבתי החולים המנחלים את רישום תנועת הסמים בספר. הביקורת הציעה, שמשרד הבריאות יתן את דעתו על הצורך באישור ההעברה על ידי חתימה, ואם אמנם קיים צורך כזה, על המשרד לחייב את כל בתי החולים להשתמש בטופס.

משרד הבריאות עדיין לא הנהיג רישום אחד של סמים בכל בתי החולים שלו.

בכמה בתי חולים לא חתמו הרופאים על הרישומים, שניהלו האחיות במחלקות על השימוש בסמים מסוכנים. חתימה זו הכרחית, כדי שרוקח בית החולים יוכל לוודא, שהשימוש בסמים נעשה על פי אישורו של רופא.

במקרים רבים אין הרופאים מקפידים לאשר בחתימתם את השימוש בסמים על ידי המחלקות.

אחד מבתי החולים הגדולים הנהיג שיטה פשוטה לפיקוח על השימוש בסמים במחלקות, ואילו בבתי החולים האחרים לא היה תיעוד על ביצוע הפיקוח במחלקות מטעם רוקח בית החולים. הביקורת הציעה, שמשרד הבריאות יתן את דעתו על ההסדר הנהוג בבית החולים האמור, ואם ייווכח, שיש בו כדי לענות על צרכי הפיקוח, ינהיג אותו בכל בתי החולים.

משרד הבריאות לא נתן הוראות מחייבות לבתי החולים הממשלתיים בתחום זה.

בכמה בתי מרקחת ובכמה מחלקות של בתי החולים לא התאים מלאי הסמים בעין למלאי הרשום, לגבי פריטים אחדים.

בבית המרקחת של בית חולים גדול נמצאו הפרשים ניכרים ביותר בין המצאי של מספר סמים לבין הרשום בכרטיס המלאי ולבין הרשום בספר הסמים. במחלקות שונות של כמה בתי חולים נמצאו הפרשים קטנים בין מלאי הסמים לבין הרשום בספר הרישום של סמים מסוכנים.

*

ממצאי המעקב מצביעים על התקדמות בלתי מספקת בחיקון הליקויים בתחום חשוב זה.

שירותי הבריאות לתלמיד

דו"ח שנתי 18, עמ' 185

חלוקת נטל ההוצאות על שירותי הבריאות לתלמיד בין משרד הבריאות ובין הרשויות המקומיות נקבעת על סמך משא ומתן ולא על פי קריטריונים ענייניים; דבר זה הביא לחוסר עקיבות בחלוקת הנטל.

בהערות שר האוצר לדו"ח שנתי 18 נאמר, כי על המשרד לפעול בהתאם להערות הביקורת. משרד הבריאות ומשרד החינוך והתרבות דנו על הבעיה ואף מונתה לצורך זה ועדה בין-משרדית, בראשותו של נציג משרד החינוך והתרבות; עד ראשית 1970 לא נסתיימו הדיונים ולא חל שינוי במצב.

בדרך כלל היה שוני רב בתדירות הביקורים של הרופאים והאחיות בבתי הספר השונים. בתחום שיפוטתה של לשכת בריאות אחת לא נערך ביקור של רופא בשלושה בתי ספר במשך כל שנת הלימודים.

נתונים שרוכזו על ידי משרד הבריאות ב־1968 ו־1969 מראים, שתקן העובדים הרפואיים המועסקים במתן שירותי בריאות לתלמיד על ידי נותני השירותים השונים — משרד הבריאות, קופת חולים כללית, עיריית ירושלים ועיריית תל אביב — איננו אחיד; במצב זה לא חל שינוי גם בעניין התדירות של ביקורי הצוותות הרפואיים בבתי הספר.

נמצאו ליקויים בדיווח הצוותות הרפואיים ללשכות הבריאות על מצב התברואה בבתי הספר; לפי חוזר המנהל הכללי של משרד החינוך והתרבות מאוקטובר 1964 יש לערוך עם סיום שנת הלימודים בדיקה יסודית בבית הספר, כדי לקבוע את הצרכים בשטח הסניטריה־היגייני. בלשכת הבריאות בירושלים לא כלל שום דו"ח של הצוותות הרפואיים — מבין 86 דו"חות, שנבדקו על ידי משרד מבקר המדינה — הערה כל שהיא בתחום התברואה; בלשכת יזרעאל כללו רק 2 דו"חות של הצוותות הרפואיים של הלשכה — מבין 20 דו"חות שנבדקו — הערות בתחום האמור. הלשכות לא העמידו את הצוותות הרפואיים על העדר הדיווח.

בדו"חות השנתיים, שהוגשו על ידי הצוותות הרפואיים ללשכות הבריאות רמלה, פתח תקוה, השרון וצפת — שנבדקו במסגרת הביקורת על שירותי תברואה (ראה עמ' 202 לעיל), — לא השתקף מצב התברואה בבתי הספר. בלשכות הבריאות רמלה, פתח תקוה והשרון, לגבי השנתיים האחרונות, לא נמצא תיעוד, אם בכלל נערכו ביקורים בבתי הספר שבתחום טיפולן, ובמידה שנערכו — מה היו הממצאים. בלשכה בצפת נמצא תיעוד על ביקורים, שנערכו בסוף שנת הלימודים תשכ"ח, רק בשבעה מתוך 44 בתי הספר, שבתחום טיפולה של הלשכה, אך בדו"חות, שהוגשו על ידי הצוותות הרפואיים, לא היו נתונים על המצב התברואי; בסוף שנת הלימודים תשכ"ט לא נערך ביקור אף באחד מ־44 בתי ספר אלה. רק באחד מבין 106 דו"חות לשנת תשכ"ט, שהוגשו ללשכת הבריאות בירושלים על ידי הצוותות הרפואיים, צויין, שנערכה בבית הספר בדיקת המצב התברואתי.

שירותי בריאות לבני המיעוטים

דו"ח שנתי 18, עמ' 187

במספר הפניות של בדואים בנגב למרפאות של משרד הבריאות חלה בשנים 1965 עד 1967 ירידה ניכרת. דבר זה נבע במידה מסוימת גם מכך, שבשנים אלה ניתנו השירותים באיזור זה על ידי רופא אחד בלבד ולא על ידי שניים, שפעלו עד אז. שירותי הבריאות לתלמידים בבתי הספר, שבהם למדו כ־1,400 תלמידים, לא היו תקינים וניתנו רק באחד מתוך 14 בתי הספר לבדואים שבאיזור.

בהצעותיה של ועדת הכספים לדו"ח השנתי 18 של מבקר המדינה, כפי שאושרו על ידי מליאת הכנסת, רשמה לפניה הוועדה את הודעת משרד הבריאות, כי בדעתו להרחיב את שירותי הרפואה המונעת לבדואים, לרבות שירותי הבריאות לבתי הספר.

משרה של רופא אחד עדיין פנויה ; מספר הביקורים במרפאות היה ב-1967 — 6,467,
ב-1968 — 8,940 וב-1969 — 8,787.

ב-1969 פתח משרד הבריאות חמש תחנות לאם ולילד בחמישה ריכוזי בדואים ;
שלוש תחנות פתוחות פעמיים בשבוע ושתיים פעם בשבועיים ; בתל שבע, שבו
מוקם יישוב קבע לבדואים, הולכת ונבנית תחנה לאם ולילד, ובדעתו של משרד
הבריאות להפעילה במאי 1970.

בשנת הלימודים תש"ל היו באיזור 16 בתי ספר, והשירות ניתן בכולם, יחסית למספר
התלמידים שבהם, ובהתאם למיקומם באיזור.